

Egel. Naar aanleiding van mijn in De Levende Natuur, no. 4, p. 128, van 1.1. Augustus verschenen mededeeling, schrijft Mevrouw E. Hooijer-Dubois mij uit Velp (Gld.):

„In De Levende Natuur las ik uw stukje over egels. Jaren geleden kreeg ik een jongen egel; de stekels waren nog zacht. Toen het dier ouder werd, was het heel mak, en maakte het, op mijn schoot zittend, zijn stekels schoon, door met groote kracht een wit schuimachtig vocht uit te spuwen. Hiermede likte het dan de stekels schoon”.

Zie, dat is dus eene waarneming, welke die van den heer Bruyn en van de gebroeders Kothe bevestigt. Maar hierboven is uitdrukkelijk de aandacht gevestigd op een *wit schuim*, terwijl de heeren Kothe van „zerkauten Speiseresten” spreken. Verder maakten de bewegingen van den egel op Mevr. Hooijer den indruk van „zich schoonlikken” (iets, dat alle land-zoogdieren doen), welken indruk noch de heer Bruyn, noch de heeren Kothe schijnen gehad te hebben.

Ik mag er zeker nog wel op wijzen, dat vermelde drie egels alle drie verschillend handelden, zoodat men ook bij egels van „individualiteit” spreken kan.

Arnhem, 11 Sept. '31

A. C. OUDEMANS

Vogelbescherming. Uw artikeltje in afl. 5 van D. L. N. „Zwaard en Ploeg” bracht mij in herinnering, dat ik op een terrein van „Defensie”, n.l. het fort „Wierickerschans” tusschen Bodegraven en Woerden, eenige wetenswaardige waarnemingen heb gedaan. In de eerste plaats heb ik met vriendschappelijke hulp van den beheerder op 3 April 1931 daar 208 (twee honderd en acht) *roekennesten* geteld; er werd toen nog druk gebouwd, zoodat ik aanneem, dat er wel 225 nesten zijn gekomen. In de tweede plaats huist een étage lager in de geweldige iepen een leger *bosch-duiven*, waarvan ik de sterkte ruwweg veilig op 150 paar mag schatten. Vervolgens zijn er 5 of 6 broedsels *torenvalken* uitgekomen; één legsel hiervan lag in een ronde venster in op de kale steen met er voor eenige braakballen, die 't weggrollen der eieren moesten voorkomen. In de vierde plaats worden er vier of vijf buiten gebruik gestelde schoorsteenen bewoond door *kerkuilen*. Ten slotte komen in de iepen elken avond eenige *blauwe reigers* slapen, doch tot broeden is 't er nooit gekomen, vermoedelijk door 't groote aantal roeken.

De beheerder en zijn familie stellen in al dit vogelleven het meeste belang en zullen mij vermoedelijk nog wel interessante dingen melden of wijzen.

's-Gravenhage, 13 Sept. '31

A. v. D. PLAAT

Raaf. 3 Augustus j.l. zagen we op excursie achter Kotten (bij Winterswijk) een raaf (*Corvus c. corax*). Langs de Willinkbeek zagen we onder een brug het nest van de groote gele kwikstaart (*Motacilla c. cinerea*) met 3 jongen. Komt het meer voor dat ze onder bruggetjes bouwen? In „Het Vogelboekje” wordt deze nestplaats niet genoemd.

A. & J. v. WIJNGAARDEN

Een avontuurlijke Schildpad. Sinds ruim een jaar houden mijne kinderen er een moeraschildpad op na. Wat ze er eigenlijk aan hebben weet ik niet, maar aangezien de aanschaffingskosten gering waren en het onderhoud heelemaal geen geld kost, zeg ik er maar niets van. Soms krijgt het beest in geen weken wat te eten, maar dat schijnt hem niet te deren. Dan weer ontdekken zijn verzorgers(!), dat hij wormen moet hebben, die nogal ver gezocht moeten worden; ik woon n.l. op hoogen heidegrond. We noemen hem Japie en mijn vrouw beweert, dat hij daarnaar luistert. Japie heeft geen eigen woning. Den afgelopen winter deelde hij de huiskamer met ons en wandelde zelfs wel eens op de tafel. Daar is niets tegen, want een schildpad is geen „vies dier”. Van den zomer kreeg hij eene plaats buiten in een kist, waaruit hij af en toe te voorschijn werd gehaald om aan kennissen getoond te worden. Vier weken geleden ving een van mijn zoontjes een ringslag, die maar „zoolang” in Japie's kist moest, terwijl Japie een poosje vrij in den niet afgesloten, direct aan de heide grenzenden tuin mocht rondscharrelen. In een onbewaakt oogenblik hebben de beide reptielen kans gezien te ontsnappen, tot groote teleurstelling van de eigenaars. Vooral de verdwijning van de schildpad werd betreurd. Eergisteren is zij echter op een afstand van ± 2300 Meter van mijn huis gevonden. Mijn chef, de heer ir. Van Poeteren, Hoofd van den Plantenziektenkundigen Dienst, ontdekte haar aan den kant van den weg en was zoo vriendelijk de ongewone vondst mee te nemen naar het gebouw van den Dienst, waar men al spoedig kon mededeelen wie de vermoedelijke eigenaar was. Ik vind het interessant, dat zoo'n bij uitstek traag dier kans heeft gezien een afstand van ruim 2 Kilometer af te leggen, al had hij daarvoor dan ook vier weken den tijd, en vond het aardig, dit aan de lezers van De Levende Natuur te vertellen.

Wageningen

I. v. S.

Dwergmeeuwen in de Zuiderzee. Ook dit jaar zagen we weer dwergmeeuwen bij Hoophuizen, hoewel het er niet zo veel waren als verleden zomer, toen mijn broer er 300 bij elkaar zag. Ik ben helaas in Juli en begin Augustus niet gaan kijken, maar toen er op 22 Aug. een harde westenwind woei, togen we naar Hoophuizen en daar waren 5 dwergmeeuwjes aan 't visschen, al vliegende telkens even iets uit 't water oppikkend, zooals kokmeeuwen en sterntjes dat doen.